

Prima instanță: judecătoria Buiucani, mun.Chișinău (jud.D.Dulghieru)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.L.Popova, A.Panov, M.Moraru )

## DECIZIE

22 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Biblioteca Națională împotriva deciziei din 26 noiembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ninei Negru împotriva Bibliotecii Naționale privind anularea procesului verbal al ședinței comune a Comitetului de directori și Comitetului sindical din 28.01.2013, încasarea salariului, repararea prejudiciului material și moral

### c o n s t a t ă :

La data de 07.05.2013 Negru Nina a depus în instanța de judecată cerere împotriva Bibliotecii Naționale privind anularea procesului verbal al ședinței comune a Comitetului de directori și Comitetului sindical din 28.01.2013, încasarea salariului, repararea prejudiciului material și moral. În motivarea acțiunii s-a indicat că la achitarea salariului pentru luna ianuarie 2013 a depistat o reținere de 800 lei, despre care i s-a indicat că i-a fost anulat sporul la salariu. La data de 11.02.2013 a înregistrat o petiție directorului Bibliotecii Naționale, care a fost înregistrată cu nr.14, la care nu a primit răspuns. La data de 11.03.2014 a primit un răspuns de la Comisia de evaluare.

Menționează reclamanta că a solicitat să prezinte un raport asupra lucrului său acestei comisii, care la data de 19.03.2013 s-au convins despre necorectitudinea răspunsului expediat la data de 11.03.2014.

Ulterior, indică reclamanta că a mai primit un răspuns prin care i s-a indicat că hotărârea din data de 28.01.2013 despre reținerea sporului la salariu este corectă.

La data de 29.03.2013 s-a adresat comisiei pentru soluționarea litigiilor de muncă, dar răspuns nu a primit.

Consideră reclamanta că hotărârea dată este ilegală, iar acțiunile sunt îndreptate spre a o determina să se concedieze din instituția dată.

La fel menționează reclamanta că prin acțiunile angajatorului i s-a cauzat un prejudiciu material și moral. A solicitat reclamanta declararea nulității procesului verbal din data de 28.01.20013 al ședinței comune a Comitetului director și comitetului sindical, încasarea sumei de 2400 lei, care constituie reținerea nejustificată a sporului la salariu și încasarea prejudiciului material și moral în sumă de 2200 lei și respectiv 3000 lei.

Prin hotărârea din data de 29.11.2013 a judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău cererea Ninei Negru a fost respinsă.

Prin decizia din data de 26.11.2014 a Curții de Apel Chișinău, apelul Ninei Negru a fost admis, a fost casată hotărârea din data de 29.11.2013 a judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău și a fost pronunțată o nouă hotărâre prin care cererea Ninei Negru a fost admisă și a fost declarat nul procesul verbal din data de 28.01.2013 al ședinței comune a Comitetului director și Comitetului sindical al Bibliotecii Naționale, s-a încasat de la Biblioteca Națională în beneficiul lui Negru Nina suplimentul la salariul pentru perioada ianuarie 2013-mai 2013 în sumă de 3200 lei, prejudiciul moral în sumă de 1000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei, iar în total suma de 5200 lei, în rest cererea a fost respinsă.

La data de 26.01.2015 Biblioteca Națională a depus recurs împotriva deciziei din data de 26.11.2014 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a indicat că cu decizia Curții de Apel din 26 noiembrie 2014 nu sunt de acord și o consideră neîntemeiată fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Invocă recurentul că art.10, alin.(l) lit. a), b), c) Codul muncii, stabilește că angajatorul este în drept să încheie, să modifice, să suspende și să desfacă contractele individuale de muncă cu salariații în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de alte acte normative, să ceară salariaților îndeplinirea obligațiilor de muncă și manifestarea unei atitudini gospodărești față de bunurile angajatorului, să stimuleze salariații pentru munca eficientă și conștiincioasă.

Art.129 Codul muncii, stabilește că garanțiile de stat în domeniul salarizării cuprind salariul minim stabilit de stat, tarifele de stat de salarizare în sectorul bugetar, cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, precum și adaosurile și sporurile cu caracter de compensare, garantate de stat și reglementate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 29 pct. 7 al Legii nr.355 - XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar și art.10 a hotărârii Guvernului nr. 381 din 13.04.2006 cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare, instituția are posibilitatea acordării sporurilor pentru înaltă eficiență în muncă în cazul în care există surse financiare suplimentare, care pot fi reduse anulate la decizia conducătorului unității în funcție de prestația salariatului.

Menționează recurentul că angajatorul este investit prin lege cu dreptul de a stabili sporuri pentru înaltă eficiență în muncă. Astfel, plata sporurilor la salariu este un drept a angajatorului și nu o obligație, iar acesta poate fi redus, anulat la decizia conducătorului unității în funcție de prestația angajatului.

La fel, indică recurentul că mărirea sporurilor suplimentare la salariu urmează a fi stabilită de angajator, ori suma acestora este proporțională cu

posibilitățile angajatorului în dependență de existența surselor financiare suplimentare de care dispune angajatorul.

Invocă recurentul că instanța de apel prin admiterea acțiunii Ninei Negru și anume stabilirea sumelor și obligarea angajatorului de a achita sporurile pentru înaltă eficiență în muncă, a exercitat o ingerință inadmisibilă și ilegală în activitatea angajatorului instituției publice, ori potrivit legii este stabilit clar că plata sporurilor constituie un drept al angajatorului și nu o obligație.

Menționează recurentul că în argumentarea poziției sale instanța de apel greșit a făcut trimitere la dispozițiile art.30 al Legii nr.355 - XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, ori norma invocată prevede nu altceva decât dreptul conducătorului unității bugetare de a stabili suplimente la salariu din contul și în limitele fondului de salarizare.

La fel indică recurentul că instanța de apel neîntemeiat și greșit a făcut trimitere la prevederile art.206 alin. (3) Codul Muncii, potrivit căruia se interzice aplicarea amenzilor și altor sancțiuni pecuniare pentru încălcarea disciplinei de muncă, concluzionând că intimitei i-a fost aplicată o sancțiune pecuniară voalată, care este o concluzie greșită, bazată pe interpretarea eronată a normei de drept material. Intimantei nu i-a fost aplicată nici o amendă și nici o sancțiune disciplinară voalată, ori Legea nr.355 - XVI din 23.12.2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, prevede clar dreptul angajatorului de a stabili sporurile la salariu, angajatorul acționând în limitele normei legale. Prin urmare, în astfel de circumstanțe și ținând cont de prevederile normelor Legii nr.355 - XVI din 23.12.2005, concluziile instanței privind sancțiunea disciplinară voalată sînt neîntemeiate și nu corespund adevărului, angajatorul acționând în limitele prevederilor legii.

Afirmă recurentul că netemeinicia deciziei instanței de apel se dovedește și prin concluziile contradictorii din pct.30,31 a deciziei. Astfel, inițial instanța stabilește că conducătorul unității bugetare este în drept să stabilească suplimente de plată la salariu, iar ulterior menționează că angajatorul și contabilitatea Bibliotecii Naționale nu aveau nici un drept să „taie” din salariul salariatei Nina Negru, fără a fi aduse careva argumente.

Mai mult decât atât, afirmă recurentul că în motivarea deciziei, instanța de apel nu menționează cum a ajuns la concluzia de a obliga Biblioteca Națională să achite suplimentul pentru lunile ianuarie 2013 - mai 2013 anume în mărime de 3200 lei, fără să indice suma suplimentului lunar.

La fel, instanța de apel nu a motivat în decizia sa pe care norme legale sau probe s-a bazat atunci cînd a ajuns la concluzia de a obliga Biblioteca Națională la achitarea anume a acestei sume, ori conform descifrărilor salariului Ninei Negru, supliment la salariu pentru anul 2012-2013 variază între sumele de la 18 pînă la 800 lei.

Nemotivarea de către instanță a aspectului privind modul de calcul a sumei, indică recurentul că denotă faptul că pricina nu a fost examinată sub toate aspectele.

Motivarea instanței de apel privind modul de calculare a sumei, la plata căreia a fost obligată Biblioteca Națională, este un moment esențial pentru cauză asupra căruia instanța de apel nu s-a expus. Or, în sensul art.6 al.(1) al CEDO, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărîrea sa, ci să examineze efectiv problemele

esențiale care-i sunt supuse.

Consideră recurentul întemeiată poziția primei instanțe. Astfel, menționează recurentul că instanța de fond a reținut corect că salariul suplimentar reprezintă o recompensă pentru munca peste normele stabilite, pentru munca eficientă și inventivitate și pentru condiții deosebite de muncă, ce include adaosurile și sporurile la salariul de bază, alte plăți garantate și premii curente, care se stabilesc în conformitate cu rezultatele obținute.

Instanța de fond, menționează recurentul că just a argumentat și faptul că stabilirea unor sporuri la salariul de bază, micșorarea acestora sau lipsirea salariatului de sporuri este o prerogativă a angajatorului și se dispune în dependență de rezultatele obținute de salariat în exercitarea obligațiilor de muncă a acestuia.

Astfel, de competența administrației angajatorului este de a se expune asupra indicilor de performanță a salariatilor și cuantumului sporurilor.

Afirmă recurentul că concluziile instanței de fond sînt susținute și de practica judiciară uniformă a Curții Supreme de Justiție, cum ar fi dosarul nr. 2ra-1527/12, pe cauza la cererea lui Alexei Ușurel către Societatea pe Acțiuni „Tutun - CTC”, în care Curtea a concluzionat că sporul la salariu nu este un element permanent al relațiilor de muncă, inclusiv cuantumul acestora, iar administrația angajatorului este în drept de a-și revedea poziția inclusiv de a micșora sau exclude acest element.

Relatează recurentul și faptul că în Hotărîrea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.22 din 26 aprilie 2013 privind raportul de audit al regularității exercițiului bugetar 2012 și gestionării patrimoniului public al Ministerului Culturii și unele instituții în subordine, anexa nr.3 a acestei hotărîri pct.3.3 cu privire la regularitatea retribuirii muncii cu referire la Biblioteca Națională a Republicii Moldova se menționează că au fost achitate din mijloace financiare aferente funcțiilor vacante sporuri pentru înaltă eficiență în muncă, intensitatea în muncă.

Concluzionează recurentul că Curtea a stabilit că pentru instituțiile de cultură și artă nu pot fi acordate sporuri pentru eficiență în muncă, deoarece acestea nu sînt prevăzute de lege și anume de Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006, iar Hotărîrea Curții de Conturi este obligatorie pentru instituțiile vizate.

Astfel ținînd cont de prevederile legale și concluziile Curții de Conturi indică recurentul că instanța de apel în motivarea deciziei sale nu a aplicat norma care trebuia să fie aplicată și că a ajuns la o concluzie greșită și decizia este contrară normelor legale.

Mai indică recurentul că instanța de apel în decizia sa a constatat greșit circumstanțele cauzei și greșit a apreciat probele.

În pct.30 al deciziei instanța constată că salariata Negru Nina, în funcția de șef serviciu din cadrul Bibliotecii Naționale, trebuia să beneficieze de supliment la salariu cel puțin pentru conducerea unei echipe dacă nu și pentru executarea unor servicii suplimentare lucrului de bază și a obligațiilor unui lucrător temporar absent fără a face trimitere la materialele cauzei în baza cărora a ajuns la o astfel de concluzie.

Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Nina Negru, deși deținea funcția de șef serviciu studii și cercetări, activa singură în cadrul acestui departament cu respectarea normelor privind normarea muncii, fapt recunoscut de însăși intimată în cererea de chemare în judecată. Prin urmare ea nu a condus nici o echipă precum a constatat instanța de apel.

Mai mult decît atît, instanța a constatat că Nina Negru a executat careva servicii suplimentare și obligațiile unui lucrător temporar absent fără a face trimitere la careva probe din dosar ori aceste constatări nu corespund adevărului. Instanța de

apel a mai menționat că Nina Negru „trebuia să beneficieze ” de un supliment la salariu la fel fără a face trimitere la norma legală care prevede o astfel de obligație a angajatorului.

Menționează recurentul că la o concluzie ilegală și confuză a ajuns instanța de apel prin dispunerea anulării procesului-verbal din 28 ianuarie 2013 al ședinței comune a Comitetului Director și Comitetului Sindical al Bibliotecii Naționale și obligarea Bibliotecii Naționale la plata suplimentului la salariu pentru perioada ianuarie - mai 2013.

Conform procesului-verbal sus numit s-a decis de a micșora și de a anula suplimentul la salariu la anumiți salariați inclusiv și pentru Nina Negru și a fost aprobată lista persoanelor care vor primi acest supliment pentru I trimestru a anului 2013.

Astfel, nu este clar, odată ce instanța a anulat procesului-verbal din 28 ianuarie 2013 potrivit căruia a fost anulată plata suplimentului salarial pentru trei luni, a obligat angajatorul să achite pentru cinci luni, ori ulterioara aprobare a acestor suplimente pentru următorul trimestru ține exclusiv de competența angajatorului, instanța nu poate să cunoască mărimea acestora și dacă angajatorul va aproba aceste suplimente sau nu, urmează să achite din fondurile de rezervă și economii.

Mai mult decât atât, deși angajatorul a achitat suplimentul pentru luna mai 2013 conform rubricii 19 la descifrările salariale, instanța a dispus repetat încasarea suplimentului pentru această lună ceea ce este ilegal.

Invocă recurentul că este neîntemeiat și irelevant argumentul instanței de apel precum că formularul de evaluare a Ninei Negru pentru anul 2012 din 25 ianuarie 2013 nu a fost adus la cunoștință intimatei și aceasta nu a avut posibilitate să îl conteste. Nina Negru a refuzat să semneze acest formular, nefiind de acord cu el, refuzul salariatului de a lua cunoștință cu actele care îl vizează, nu împiedică angajatorul să îl evalueze referitor la îndeplinirea obligațiilor de serviciu, precum nici nu exclude faptul neîndeplinirii acestora. Formularul de evaluare este valabil și pînă în prezent nu a fost contestat, nu a fost obiectul prezentului litigiului. În atare circumstanțe, instanța de apel nu putea să îi dea apreciere și să pună la îndoială valabilitatea acestuia. Evaluarea nu a fost contestată nici cînd Nina Negru a luat cunoștință cu formularul de evaluare din materialele dosarului în instanța de fond, cînd cunoaștea despre existența lui.

Menționează recurentul că chiar dacă un salariat ar fi evaluat la cel mai înalt nivel, angajatorul este cel care decide dacă îi va fi plătit supliment la salariu. Astfel, din descifrările salariale a Ninei Negru, rubrica 19, pentru lunile noiembrie-decembrie 2012 la fel nu a fost achitat suplimentul la salariu. Această neachitare nu a avut la baza sa nici o evaluare ceea ce semnifică încă odată în plus că aceste suplimente se achită doar la decizia angajatorului, fără a fi necesară o argumentare suplimentară.

Mai mult decât atât, pentru luna martie, aprilie Nina Negru nu a beneficiat de suplimente salariale, pentru ce angajatorul a decis să acorde premii conform rubricii 28, care la fel nu constituie o parte componentă a salariului de bază și se achită la decizia angajatorului, precum se observă premiile la fel nu au un caracter permanent.

Consideră recurentul că corectă este concluzia și constatările instanței de fond în ceea ce ține de calitatea activității salariatei Nina Negru.

Astfel instanța de fond întemeiat a constatat că salariața Nina Negru timp de cinci luni (iulie - decembrie 2012) nu a prezentat Consiliului Științific varianta redactată a Raportului de cercetare „Timpul și spațiu lecturii”, pentru perfectarea

căruia au fost planificate 35 zile. Or, conform opiniei șefului de direcție, intimitatea a avut nevoie de 4 zile, iar raportul de cercetare urma să fie finalizat până la concediu. Nu a fost prezentat Raportul de corectare în varianta finală Consiliului Științific până la momentul cercetării problemelor date - 19 martie 2013, fiind târăgănată prezentarea lucrării.

Instanța de fond corectă a reținut și o serie de nereguli în Raportul de activitate pentru anul 2012 în activitatea Ninei Negru.

Așadar, într-adevăr, neîndeplinirea corespunzătoare de către Nina Negru a obligațiilor de serviciu a determinat angajatorul să nu achite suplimentul la salariu, deși nu era obligator constatarea acestui fapt pentru că angajatorul să decidă neplata suplimentului salarial pentru trimestru I al anului 2013.

La fel, indică recurentul că neîntemeiat și eronat instanța de apel a încasat din contul Bibliotecii Naționale în beneficiul Ninei Negru prejudiciul moral.

Instanța a interpretat greșit norma de drept material și anume art. 329 Codul muncii. Astfel, prejudiciul moral născut din litigiu de muncă se repară salariatului doar în cazul restabilirii la locul de muncă al salariatului transferat sau eliberat ilegal, cauzării prejudiciului salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, reducerii capacității de muncă sau decesul salariatului în urma accidentului de muncă sau îmbolnăvirii profesionale. Art. 329 Codul muncii reglementează expres și limitativ cazurile în care angajatorul este obligat sau poate fi obligat să repare prejudiciu material, iar în cauza pendinte, nu se întrunește nici una din condițiile enumerate de lege în care angajatorul ar fi obligat la plata prejudiciului moral.

Astfel, conchide recurentul că, pe cale de consecință, instanța de apel urma să respingă și cerințele Ninei Negru în privința încasării cheltuielilor de asistență juridică.

La data de 23.03.2015, Negru Nina a depus referință la cererea de recurs.

Examinând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează să fie admis, casată decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Astfel, Colegiul conchide despre legalitatea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

Conform materialelor dosarului s-a constatat cu certitudine că Negru Nina începând cu anul 2006 deține funcția de specialist principal al serviciului cercetări științifice din cadrul Bibliotecii Naționale, fapt confirmat prin copia extrasului din carnetul de muncă. (f.d.4-5).

Totodată aceasta deține gradul de calificare superior conferit cadrelor bibliotecare de Biblioteca Națională. (f.d.6)

Conform materialelor dosarului s-a stabilit că la data de 28.01.2013 s-a desfășurat ședința comună a Comitetului Director și Comitetului Sindical al Bibliotecii Naționale, când a fost examinată chestiunea privind stabilirea sporurilor la salariu de

bază a angajaților Bibliotecii Naționale pentru trimestrul I a anului 2013.(f.d.7)

Conform procesului verbal al ședinței date, s-a stabilit că pentru neîndeplinirea de către salariați a lucrărilor programate, sporul de bază pentru eficacitatea și intensitatea muncii să fie micșorat sau anulat, astfel încât, pentru neîndeplinirea programului de activitate pentru anul 2012 lui Nina Negru s-a decis să nu i se stabilească spor la salariul de bază pentru trimestrul I al anului 2013. (f.d.7)

La fel, conform materialelor dosarului s-a stabilit că la data de 11.02.2013, Negru Nina a adresat o petiție Directorului General al Bibliotecii Naționale, prin care a solicitat explicarea motivului adoptării deciziei de a-i fi micșorat sporul la salariu, solicitând totodată achitarea acestuia pentru perioada reținerii. (f.d.10) La petiția adresată, angajatorul a menționat că hotărârea de neachitare a sporului pentru trimestrul I al anului 2013, a fost luată la ședința comună a Comitetului director, Comisiei de evaluare și Comitetului sindical al Bibliotecii Naționale și rezultă din neîndeplinirea programului de activitate a serviciului studii și cercetări pentru anul 2012. S-a mai indicat în răspuns că raportul de cercetare cu titlul ”Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova” cu schimbările propuse de membrii consiliului științific, nu a fost prezentat pentru discuție Consiliului Științific, și, nu au fost întreprinse acțiuni pentru finisarea raportului respectiv. (f.d.11)

De asemenea, conform materialelor dosarului s-a constatat că la data de 19.03.2014 a avut loc ședința comună a Comisiei de evaluare și Comitetului Director din cadrul Bibliotecii Naționale, la care au fost analizate plângerile șefului serviciului studii și cercetări - Nina Negru privind sporul la salariu de bază pentru eficiența muncii pentru trimestrul I al anului 2013. În rezultatul audierilor, s-a decis că hotărârea comună a Comisiei de evaluare și Comitetului Director privind nestabilirea sporului la salariu de bază Ninei Negru pentru trimestrul I anul 2013 a fost luată obiectiv. (f.d.13)

Colegiul conchide că aceste circumstanțe sunt stabilite conform materialelor dosarului și corect au fost reținute de instanța de fond.

Totodată, instanța de recurs stabilește și corectitudinea aplicării de către instanța de fond a normelor legale.

Astfel, conform art.128, alin.(1) Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câștig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

Conform art.129 Codul muncii, garanțiile de stat în domeniul salarizării cuprind salariul minim stabilit de stat, tarifele de stat de salarizare în sectorul bugetar, quantumul minim garantat al salariului în sectorul real, precum și adaosurile și sporurile cu caracter de compensare, garantate de stat și reglementate de legislația în vigoare.

Structura, condițiile și sistemele de salarizare fiind stabilite în art.130 Codul muncii și anume că salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), salariul suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare. Retribuirea muncii salariatului depinde de cererea și oferta forței de muncă pe piața muncii, de cantitatea, calitatea și complexitatea muncii, de

condițiile de muncă, de calitățile profesionale ale salariatului, de rezultatele muncii lui și/sau de rezultatele activității economice a unității. Munca este retribuită pe unitate de timp sau în acord atît în sistemul tarifar, cît și în sistemele netarifare de salarizare. În funcție de specificul activității și condițiile economice concrete, unitățile din sectorul real aplică, pentru organizarea salarizării, sistemul tarifar și/sau sistemele netarifare de salarizare. Alegerea sistemului de salarizare în cadrul unității se efectuează de către angajator după consultarea reprezentanților salariaților.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit că Biblioteca Națională este o instituție bugetară, respectiv salarizarea personalului se efectuează în corespundere cu Legea nr.355 - XVI din 23.12.2005 „cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar” și Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.381 din 13.04.2006 „cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare”.

Conform art.2 și art.29 al Legii nr.355 - XVI din 23.12.2005 „cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar”, salariile personalului din unitățile bugetare cuprind salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției) care se stabilește în raport cu răspunderea și complexitatea sarcinilor, precum și cu nivelul de pregătire necesar funcției ocupate, suplimente la salariul de bază cu titlu de stimulare sau compensare mai sînt adaosuri, sporuri (pentru vechime în muncă, pentru gradul de calificare, pentru condiții nocive etc.) premii pentru rezultatele activității curente.

În conformitate cu art.29 pct.7 al Legii nr.355- XVI din 23.12.2005 „cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar” și art.10 a Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.381 din 13.04.2006 „cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare”, instituția are posibilitatea acordării sporurilor pentru înaltă eficiență în muncă în cazul în care există surse financiare suplimentare, care pot fi reduse anulate la decizia conducătorului unității în funcție de prestația salariatului.

Astfel, salariul suplimentar reprezintă o recompensă pentru munca peste normele stabilite, pentru munca eficientă și inventivitate și pentru condiții deosebite de muncă și include adaosurile și sporurile la salariul de bază, alte plăți garantate și premii curente, care se stabilesc în conformitate cu rezultatele obținute.

În speță, instanța de fond corect a stabilit că Negru Nina a contestat acțiunile angajatorului Biblioteca Națională a Republicii Moldova referitor la nestabilirea sporului la salariu de bază pentru trei trimestre ale anului 2013. Și, instanța de fond just a reținut că nu au fost stabilite circumstanțe care ar genera anularea procesului-verbal din 28.01.2013 al ședinței comune a comitetului director și comitetului sindical al Băncii Naționale a Republicii Moldova prin care s-a hotărît de a nu acorda acest adaos intimatedei din următoarele considerente.

Stabilirea unor sporuri la salariul de bază, micșorarea acestora sau lipsirea salariatului de sporuri este o prerogativă a angajatorului și se dispune în dependență de rezultate obținute de către salariat în exercitarea obligațiunilor de muncă ale acestuia.

În speță, s-a constatat că Biblioteca Națională a Republicii Moldova, prin actul emis la 28.01.2013 a decis de a nu-i achita Ninei Negru sporul la salariu pentru trimestrul I al anului 2013, deoarece aceasta nu a îndeplinit programul de activitate

pentru anul 2012.

Conform art.10 Codul muncii, angajatorul este în drept să încheie, să modifice, să suspende și să desfacă contractele individuale de muncă cu salariații în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de alte acte normative; să ceară salariaților îndeplinirea obligațiilor de muncă și manifestarea unei atitudini gospodărești față de bunurile angajatorului; să stimuleze salariații pentru munca eficientă și conștiincioasă.

Astfel, instanța de fond corect a reiterat că angajatorul este subiectul care pune în sarcina salariatului executarea obligațiilor de muncă. Respectiv angajatorul reprezintă persoana care supraveghează și apreciază calitatea lucrului efectuat de către salariat. În situația intimei, reprezentanții angajatorului - Biblioteca Națională a Republicii Moldova, în rezultatul evaluării activității individuale pentru perioada anului 2012, efectuată de către directorul adjunct al instituției Vera Osoianu, responsabilă pe domeniul respectiv, a constatat că Nina Negru a acumulat cel mai mic număr de puncte din toți șefii de servicii din cadrul instituției date.

Astfel, la materialele cauzei este anexat formularul de evaluare a activității Ninei Negru pentru anul 2012, conform căruia aceasta a fost evaluată după diverse criterii de evaluare dintre care: criteriul executiv - 1,2 puncte; criteriul calitativ - 0,6 puncte; lucrări suplimentare, unde au fost specificate publicațiile făcute de către intimată - 1,0 punct. (f.d.33)

În cadrul ședințelor efectuate de comisia de evaluare și a comitetului director a fost examinată chestiunea privind calitatea activității salariatei Negru Nina în cadrul instituției pentru perioada anului 2012(f.d.34) și s-a stabilit că pentru o perioadă de cinci luni (iulie-decembrie) Nina Negru nu a prezentat Consiliului Științific varianta redactată a Raportului de cercetare "Timpul și spațiul lecturii", pentru perfectarea căruia au fost planificate 35 zile, și, pentru care, conform opiniei șefului de direcție, aceasta avea nevoie de 4 zile, iar raportul de cercetare urma a fi finisat până la perioada concediului.

Totodată, membrii comisiei de evaluare au depistat o serie de nereguli în Raportul de activitate pentru anul 2012 și anume că a fost pregătit pentru publicare studiul de 15 pagini despre activitatea de cercetare a Bibliotecii Naționale de-a lungul a 5 decenii, însă în nota informativă, Negru Nina a scris că studiul este de 10 și nu a fost solicitat spre publicare.

La fel, s-a stabilit că în raportul de activitate pentru anul 2012 Nina Negru a indicat că a fost elaborat programul de activitate al serviciului studii și cercetări pentru anul 2013, dar acest program a fost elaborat în ianuarie 2013, iar varianta finală a fost prezentată la 06.03.2013.

Toate aceste constatări se conțin în procesul-verbal al ședinței Consiliului Științific al Bibliotecii Naționale din 05 iunie 2012, în care a fost discutată chestiunea despre calitate și probitatea științifică a materialelor cercetării sociologice naționale "Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova" (f.d.36-41).

Astfel, s-a dispus ca lucrarea în cauză să fie refăcută, să fie îmbunătățită și adusă în concordanță cu rigorile științifice și procedurile oficiale, spre a fi prezentată Consiliului spre aprobare, sarcina în cauză fiind pusă în seama Verei Osoianu și Nina

Negru.

Totodată, în privința structurii raportului de cercetare sociologică "Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova" de către vicepreședintele Consiliului Științific al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova au fost înaintate o serie de obiecții, fiind adoptată concluzia că raportul de cercetare sociologică "Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova nu poate fi prezentat pentru aprobare la Consiliu Științific al Bibliotecii Naționale, fără executarea strictă a prevederilor actelor normative în vigoare privind structura și regulile de alcătuire a rapoartelor de cercetări științifice. (f.d.65)

Astfel, sporurile pentru eficiență în muncă se acordă în baza evaluării trimestriale și anuale a personalului în baza Regulamentului privind evaluarea performanțelor individuale ale salariaților Bibliotecii Naționale și ordinului nr.5 din 14 februarie 2007 „cu privire la implementarea unui nou sistem de evaluare a personalului Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova". Eficiența în muncă, în sensul regulamentului, se consideră îndeplinirea deplină de către salariat a sarcinilor de plan și a misiunilor suplimentare la timp și calitativ.

Dacă în procesul evaluării se constată că salariatul nu a îndeplinit sarcinile de plan pe perioada de referință, stimulări, recompense materiale, sporuri pentru eficiență în muncă nu vor fi acordate.

În aceste circumstanțe, instanța de fond corect a remarcat că sporurile care se acordă angajaților Bibliotecii Naționale nu sînt prevăzute în buget și se acordă din economia fondului de salariu. Astfel, chiar și în cazul în care un salariat dă dovadă de muncă eficientă și îndeplinește planul sistematic, sporul pentru eficiența în muncă nu poate fi constant pe întreaga durată a anului bugetar, mărimea acestuia variind în funcție de posibilitățile financiare și economiile ale instituției.

Colegiul conchide că din materialele dosarului rezultă cu certitudine că Nina Negru nu a îndeplinit pe deplin programul de lucru pe anul 2012, fapt constatat la mai multe ședințe ale Comisiei de evaluare. În concluzie, angajatorul a reținut o serie de obiecții vis-a-vis de calitatea lucrului prestat de către salariața Negru Nina în legătură cu atribuțiile sale de serviciu, fapt care a acordat dreptul angajatorului de a lipsi salariatul în cauză de sporul la salariu pentru o anumită perioadă de timp. Ori, instanța de fond corect a stabilit că de competența administrației angajatorului este de a se expune asupra indiciilor de performanță a salariaților și cuantumul sporurilor.

Instanța de recurs menționează despre corectitudinea soluției instanței de fond referitor la revistele anexate la materialele cauzei (f.d.74-104) prin care intimata precum că confirmă volumul mare de lucru efectuat, ori, aceasta fiind angajată a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, urmează în primul rînd să respecte sarcinile puse în seama sa de către angajator în sensul elaborării lucrărilor solicitate de către acesta.

În acest sens, activitatea salariatei Negru Nina a fost prezentată cu obiecții din partea administrației în partea ce ține de calitatea lucrului programat și efectuat de către aceasta pe parcursul anului 2012, circumstanțe care nu pot fi substituite de alte realizări ale intimatei în domeniul publicării unor lucrări suplimentare la diverse redacții și interviuri, care au fost executate la discreția sa și care au fost apreciate la

nivelul corespunzător de către angajator la capitolul - lucrări suplimentare.

Colegiul menționează și despre faptul că instanța de fond corect a apreciat oportunitatea stabilirii sau nestabilirii unor sporuri la salariu, prin prisma hotărârii Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.22 din 26 aprilie 2013 privind raportul de audit al regularității exercițiului bugetar pentru anul 2012 și gestionării patrimoniului public al Ministerului Culturii și unele instituții în subordine, unde Curtea de Conturi a stabilit că pentru instituțiile de cultură și artă nu pot fi acordate sporuri pentru eficiență în muncă, deoarece acestea nu sînt prevăzute de lege și anume de Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13.04.2006.

Astfel, instanța de recurs indică că prima instanță corect a respins cererea intimatului cu privire la declararea nulității procesului-verbal din 28.01.2013 al ședinței comune a comitetului director și comitetului sindical al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și obligarea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova să achite intimatului Negru Nina suma de 4800 lei, cu titlu de restanță drept urmare a neachitării parțiale nejustificate a sporului la salariu pentru trei trimestre ale anului 2013, precum și de încasare a prejudiciului material și moral. Ori, conform materialelor dosarului s-a stabilit cu certitudine lipsa acțiunilor dolosive a recurentului în raport cu intimata. Iar acțiunile acestuia – recurentului, corespund circumstanțelor de fapt și prevederilor legale. Mai mult că situațiile expres pentru care angajatorul urmează să achite prejudiciul material și moral salariatului sunt stabilite în art.329 Codul muncii și care nu sunt relevante speței.

Astfel, Colegiul conchide că soluția instanței de fond este corectă și corespunde circumstanțelor de fapt și drept, deoarece din materialele dosarului s-a stabilit cu certitudine că recurentul a acționat conform normelor legale și că stabilirea sporului la salariul este o prerogativă a acestuia și depinde de activitatea salariului și performanțele acestuia.

În același timp, instanța de recurs reține, că instanța de fond corect a concluzionat că Negru Nina nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, care să confirme cele invocate în cererea de chemare în judecată.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de fond a examinat pricina sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic.

De asemenea, în cadrul judecării pricinii, instanța de judecată a creat participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs conchide că, decizia Curții de Apel Chișinău este pasibilă casării din considerentul aplicării și interpretării eronate de către aceasta a normelor legale.

Instanța de apel incorect a transferat dreptul angajatorului de a stabili sporul la salariu în obligația imperativă de plată, fără a avea un temei de drept în acest sens.

De asemenea, instanța de apel incorect a concluzionat că neplata sporului este o sancțiune pecuniară aplicată reclamantei, deoarece această concluzie nu are la bază nici acte, nici fapte.

Având în vedere cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și îl va admite cu casarea deciziei recurate și cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. f) CPC RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Biblioteca Națională împotriva deciziei din 26 noiembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

Se casează decizia din 26 noiembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Ninei Negru împotriva Bibliotecii Naționale privind anularea procesului verbal al ședinței comune a Comitetului de directori și Comitetului sindical din 28.01.2013, încasarea salariului, repararea prejudiciului material și moral cu menținerea hotărârii din 29 noiembrie 2013 a judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului

Svetlana Novac

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală